

ТЭТТИК

ХОЬООННОР

Бэйэбит турабыт
Бэйэбит таннабыт
Бэйэбит суунабыт
Бэйэбит аһыбыт
Ыһылла сытары
Ыламмыт уурабыт
Кирдээҕи быыллааҕы
Кичэйэн сууйабыт

Куобах куобах барахсан
Куотан куотан кэлэммин
Ойуур ойуур быыһыгар
Утуйа утуйа сытабын

Куоска. П.Одорусов
Харахтара чолбон курдук
Бытыктара иннэ курдук
Котофей котофей
Сүрдээх куоска котофей
Тыныраҕа баҕыыр курдук
Кутуруга кымньыы курдук.

Чыычаах
Кып-кыра
Чычып-чаап
Хап – хара харахтаах
Кып – кыра
Чычып – чаап
Сып-сытыы тумустаах

Чыычаах. Г.Иванова
Чыыбы-чаабы биир тумустаах
Чыыбы-чаабы икки харахтаах
Чыыбы-чаабы икки кынаттаах
Чыыбы-чаабы икки атахтаах
Чыыбы-чаабы биир кутуруктаах
Чыыбы – чаабы аата чыычаах.

Сахалыы санарабыт. П.Одорусов.

Сахалыы санарабыт
Нууччалыы кэпсэтэбит
Икки тылы тэбис-тэннэ
Үчүгэйдик билэбит.
Биһиги эйэлээхпит
Биһиги биир дьиэлээхпит
Бары олус доҕордуубут
Бары бииргэ оонньуубут.
Биһиги улаатыахпыт
Биһиги үөрэниэхпит
Бары бииргэ үлэлиэхпит
Бары бииргэ сылдыахпыт.

Кыһын буолла.
Ыччыы-ычча
Сирэйим тонно
Ыччыы-ычча
Муннум тонно
Ыччыы-ычча илиим тонно
Ыччыы-ычча атабым тонно
Ыччыы – ычча
Чысхаан тыаллаах
Ыччыы – ычча
Тымныы кыһын буолла!
Ээй, чэй, тур эрэ!
Сынньанарга сөп буолла.
Төбөбүтүн хамсатан,
Эриллэннээн мускуллан,
Кэдэриннээн, тонхонноон
Ыстаныахха, ойуохха.
Оргууй аҕай хаамыахха,
Уонна күүскэ тыынаахха.
Чэгиэн-чэбдик буоллубут,
Үлэлииргэ бэлэммит.

. Уна көр, ханас көр. (уна хайыһаллар)

Өссө биирдэ хатылаа. (хатылыыллар)

Уна диэки, ханас диэки. (ханас хайыһаллар)

Өссө биирдэ хатылаа. (хатылыыллар)

Умса түс, тиэрэ түс. (иннигэр-кэннигэр наклоннар)

Өссө биирдэ хатылаа. (хатылыыллар)

Олордубут, турдубут. (приседание, туруу)

Өссө биирдэ хатылаа. (хатылыыллар)

Оргууй аҕай тыынабыт (салгыны эбирийии. салгыны таһаарыы)

Уонна салгыы үлэлиэххэ. (олороллор)

Уна илиим үөһэ күөрэй, (уна илиинэн рывок оноруу)
Ханас илиим үөһэ күөрэй. (ханас илиинэн рывок оноруу)

Аны илиим өттүкпэр (илиилэрин өттүккэ)

Уонна чаһы буолабын.

Уна, ханас. (уна, ханас наклоннар)

Уна, ханас. (уна, ханас наклоннар)

Бары тэннэ онордубут. (олороллор)

.Тарбахчааннар, тарбахчааннар (бастаан уна илии тарбахтарын, онтон ханас илии тарбахтарын хамсаталлар)

Бары бэрткэ хамсыыллар. (иккиэннэрин хамсаталлар)

Аалсыһаллар, аалсыһаллар (ытыстарын бэйэ-бэйэлэригэр суура-лыыллар)

Көтөй барыах курдуктар. (тарбахтар хатыйсан көтүөх курдук хамсаталлар)

Сылайбыттар, сылайбыттар (уна тарбахтарын, онтон ханас илии тарбахтарын сахсыйаллар)

Сынньанныннар тарбахчааннар. (иккиэннэрин тэннэ сахсыйаллар)

.Чэйин эрэ, оҕолоор!

Сылбырҕатык хамсаныахха,

Имигэстик имиллиэххэ,

Сулбу-халбы хомунуохха,

Тургэн-тарҕан туттуохха!

Илиилэри эрчийэн,

Тарбахтары хамсатан,

Хаамыскалаан хапсыахха,

Хабылыктаан ылыахха,

Өбүгэ төрүт оонньуутун

Өрүү оонньуур буолуохха!

Е. Местникова чабырџаџа
«Этин»

Бџраах этин уџугунна (олорон эрэн унга, онтон хангас илиилэри-нэн эргитэн кџрдџџрџлџџ)

Дџааһыйда (дџааһыйаллар), тыыланнаата (тыыланнныыллар),

Эргилиннэ (кэннилэрин диэки эргиллэн ылаллар)

Уџуутаата (џуу-у)

Сулбу ыстанан ойон турда. (устуултан ойон тураллар)

Кџбдџырынна. (илиилэрин тонолохтуу хамсаталлар)

Чџпчырынна. (илиилэринэн иэдэстэрин аалаллар)

Илџиџиннэ. (тџбџџлџрүн илџистэллэр)

Дџыџиџийдэ. (илџистэллэр)

Сџмарынна. (санныларын кэннилэрин диэки эргитэллэр)

Нџыппарынна. (нџыппарыналлар)

Унаты-туора сџүрбэхтээтэ. (сџүррэллэр)

Лиџигирээтэ. (ыараханнык атахтарынан лиџигиришиллэр)

Лџүџүрээтэ. (чаастатык атахтарынан лџүџүрэтэллэр)

Бачыџыраата. (ытыстарын таџыналлар)

Тачыџыраата. (ыстангалыыллар)

Халлаан үџџүн тилийэ кџттџ. (илиилэрин самолет курдук тэниччи туталлар)

Кускуурдаата. (унга илиилэринэн кџмнџыылыыллар)

Курбуулаата. (хангас илиилэринэн кџмнџыылыыллар)

Тинџилэхтээтэ. (тинџилэхтишиллэр)

Тэбиэлээтэ. (тэбиэлишиллэр)

Онтон эмискэ ах барда. (илиилэрин айахтарыгар тутан сибџигинэ-йэн сангараллар)

Иџийдэ. (иџилишиллэр)

Нџымийдэ. (айахтарын саба туталлар)

Симэлийдэ. (тџнџкџйџллэр)

Мэлийдэ. (олороллор)